

СЕКЦІЯ 3 ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

УДК 658.26

Андрусів У.Я.

*кандидат економічних наук,**доцент кафедри теорії економіки та управління**Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу*

РОЗПОДІЛЬЧИЙ ЦЕНТР ЯК УМОВА ВДОСКОНАЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНОГО ЛАНЦЮГА В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

DISTRIBUTION CENTRE AS THE CONDITION OF LOGISTIC CHAIN IMPROVEMENT IN THE ENTERPRISE ANTI-CRISIS MANAGEMENT

АНОТАЦІЯ

Стаття присвячена формуванню розподільчого центру як основної умови вдосконалення логістичного ланцюга в антикризовому управлінні підприємством, розроблено аналіз кожної його складової та запропоновано резерви покращення виробничої логістики.

Ключові слова: логістика, логістичний ланцюг, розподільчий центр, антикризове управління підприємством.

АННОТАЦІЯ

Стаття посвячена формуванню розподільчого центру як основного условия совершенствования логистической цепи в антикризисном управлении предприятием, разработаны анализ каждой его составляющей и предложены резервы улучшения производственной логистики.

Ключевые слова: логистика, логистическая цепь, распределительный центр, антикризисное управление предприятием.

ANNOTATION

The article is devoted to the formation of the distribution center as a basic condition for improving the logistics chain in crisis management now developed its analysis of each component of the proposed provisions and improve production logistics.

Keywords: logistics, logistic chain, distribution center, crisis management.

Постановка проблеми. Успішне керування матеріальними потоками на окремому підприємстві можливо лише у випадку виділення відповідної функції. Ситуація, що досить динамічно змінюється на ринку, створює для багатьох під-

приємств об'єктивну потребу в створенні служби логістики, відсутність якої призводить до безсистемності і непогодженості в закупівлях, зберіганні продукції, цінах, запасах, тривалості виробничого циклу, організації збуту, до плутанини в складському господарстві.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню логістики, використанню логістичного підходу присвячені праці таких вчених, як Дональд Дж. Клосс Дейвид Дж. [1], Д. Уотерс [2], Б. Аннікин [3], Є. Крикавський [4], М. Окландер [5], О. Костюк [6], А.Э. Воронкова, А.В. Козаченко, С.К. Рамазанов, Л.Е. Хлапенов [7], в яких автори акцентують увагу на використанні логістики в окремих галузях. Проте деякі питання даної проблематики дотепер залишаються недостатньо дослідженими, зокрема – формування розподільчого центру як умови вдосконалення логістичного ланцюга в антикризовому управлінні підприємством.

Метою статті є обґрунтування необхідності формування розподільчого центру як основної умови вдосконалення логістичного ланцюга в антикризовому управлінні підприємством.

Виклад основного матеріалу дослідження. Логістичний ланцюг – це

лінійно впорядкована сукупність фізичних та юридичних осіб (виробників, дистриб'юторів, складів загального призначення), які здійснюють логістичні операції, щоб довести матеріальний потік від однієї логістичної системи до іншої чи до іншого споживача, і по якому проходять товарний і інформаційний потоки від постачальника до споживача [1, с. 5].

Для ефективного функціонування логістичного ланцюга необхідно розглядати окремо кожен його складову. Кожна ланка логістичного ланцюжка включає свої елементи, що в сукупності утворює матеріальну основу логістики і об'єднує такі елементи: транспортні засоби і обладнання, складське господарство, засоби зв'язку і управління тощо.

Розподільчий центр – це оптовий склад завданням якого є оптимізація процесу продаж на географічно віддалених ринках. Однією із умов вдосконалення логістичного ланцюга є проектування розподільчих систем на основі вибору варіанта розміщення розподільчого центру [7].

Формування практичних засад вдосконалення логістичного ланцюга розглянемо на прикладі діяльності ТОВ «ЛК Інтерплит Надвірна»

Необхідно відмітити, що основними елементами логістичного ланцюга є сфера постачання, виробництва, розподілу, проміжного зберігання і перевезення. Для визначення особливостей функціонування логістичного ланцюга ТОВ «ЛК Інтерплит Надвірна» дослідимо кожен складову. Сфера постачання охоплює: постачальниками першого рівня (деревина) є лісозаготівельні підприємства – «Бистриця», «Зелена», «Прикарпатліс», «Волинськліс». Постачальниками другого рівня є концерн «Оріана» (Калуш), Хімкомбінат «Зоря» (Рубіжне). Постачальниками третього рівня є підприємство «Алкор», яке займається виготовленням декоративної плівки, що використовується для ламінування ДСП.

Зв'язуючою ланкою між елементами ланцюга є транспортна та складська логістика.

Транспортна логістика – галузь логістики, яка займається організацією та

плануванням перевезення вантажу. Доставку сировини здійснює підприємство «Транспортліс» та Укрзалізниця. «Транспортліс» постачає підприємству «ЛК Інтерплит Надвірна» деревину автोलісовозами. Укрзалізниця постачає деревину з підприємства «Волинськліс» спеціальними вагонами. Карбамідформальдегідну смолу, хлористий амоній, карбамід та хімікати, що необхідні для виробництва ДСП постачає Укрзалізниця за допомогою спеціально для цього призначених цистернах.

Логістичний процес на складі передбачає оптимальне розміщення вантажу на складі і раціональне управління ним. Склад є спеціальним стаціонарним чи пересувним приміщенням або іншим місцем зосередження матеріальних цінностей. Підприємство ТОВ «ЛК Інтерплит Надвірна» має у своєму розпорядженні: «Нижній» склад – складування і сортування сировини по видах і породах; склад тріски; склад сирової стружки; склад сухої стружки; «Верхній» склад – склад готової продукції.

Виробнича логістика досліджує питання управління матеріальними потоками усередині підприємства стосовно виробничих процесів задіяних у виробництві окремих товарів чи напівфабрикатів.

На підприємстві ТОВ «ЛК Інтерплит Надвірна» виробнича логістика базується на формуванні внутрішньовиробничих логістичних систем. Ці системи включають: автоматизовані процеси постачання деревини на виробничі дільниці; автоматизований процес виробництва ДСП; автоматизовані системи транспортування і зберігання матеріальних ресурсів на виробничих дільницях.

На ТОВ «ЛК Інтерплит Надвірна» використовується комплекс технологічного, енергетичного, транспортного та інших видів обладнання, інструментів і приспособлень, будівель і споруд, необхідних для процесу виробництва.

Деревостружкові плити виготовляються з різних видів деревини, яка в більшості випадків поступає з західних регіонів України та з використанням карбамідформальдегідних смол. хлористого амонію, карбаміду та хімікатів.

ДСП використовуються для виготовлення меблів, оздоблення інтер'єра усередині будинку і т.д.

Завдання логістики розподілу вимагає вирішення таких питань: вибір споживача; вибір маршруту; вибір перевізника. Підприємство ТОВ «ЛК Інтерплит Надвірна» застосовує променеву систему перевезень. Це означає, що підприємство забезпечує продукцією кількох споживачів. Перевізниками продукції, що експортується є ТЗОВ «Євро-Трейд» та Укрзалізниця. На вітчизняний ринок продукцію постачають «Транспортліс». Основними споживачами продукції являються: 1 Експорт: Польща, Молдова, Росія, Угорщина, Румунія. 2 Вітчизняний ринок: м. Маріуполь, «Азовсталь», м. Херсон Суднобудівний завод, м. Рівне «Опал», м. Київ ТОВ «Вітас», м, Харків «Домекс» та інші.

До споживачів другого рівня відносять роздрібну мережу. Вона включає в себе сітку будівельних супермаркетів та сітку меблевих магазинів. Сітка будівельних супермаркетів: «Епіцентр»; «Будсервіс»; «Ваш дім»; «Будматеріали»; «Все для будівництва». Сітка меблевих магазинів: «Меблі для дому»; «Меблі для офісів»; Шафи-купе «Мрія»; «Кухня на Ваш смак». Споживачами третього рівня є кінцеві споживачі. До них відносять фірми та домашні господарства.

Для оптимізації функціонування логістичного ланцюга розглянутого у статті підприємства доцільним є формування розподільчого центру та пошук

заходів, які дозволять не тільки здійснювати ефективну політику розподілу (рис. 2).

Для визначення варіанта розміщення розподільчого центру для підприємства ТОВ «ЛК Інтерплит Надвірна» використовуємо метод визначення центру ваги. Він використовується для визначення місця розташування одного розподільчого центру.

Координати центру ваги вантажних потоків (X;Y), тобто точки, у якій може бути розташований розподільчий склад, визначається за формулами:

$$X_{\text{склад}} = \frac{\sum_{i=1}^n B_i \cdot X_i}{\sum_{i=1}^n B_i}; \quad Y_{\text{склад}} = \frac{\sum_{i=1}^n B_i \cdot Y_i}{\sum_{i=1}^n B_i},$$

де B_i – вантажообіг і-го споживача;
 X_i, Y_i – координати і-го споживача;
 n – кількість споживачів.

$$X_{\text{склад}} = \frac{1014 \cdot 11 + 664 \cdot 12 + 448 \cdot 15 + 903 \cdot 9}{11 + 12 + 15 + 9} = 722.7$$

$$Y_{\text{склад}} = \frac{168 \cdot 11 + 265 \cdot 12 + 194 \cdot 15 + 165 \cdot 9}{11 + 12 + 15 + 9} = 200.5.$$

Розподільчий центр по зроблених нами розрахунках повинен бути розташований в м. Олександрія.

На підприємство «Опал» (м. Рівне) залізничним транспортом ДСП та ламінована плита поступають напряму.

Логістика постачання на підприємстві повинна працювати над дослідженням попиту; прогнозуванням зміни попиту; пошук інших каналів постачання.

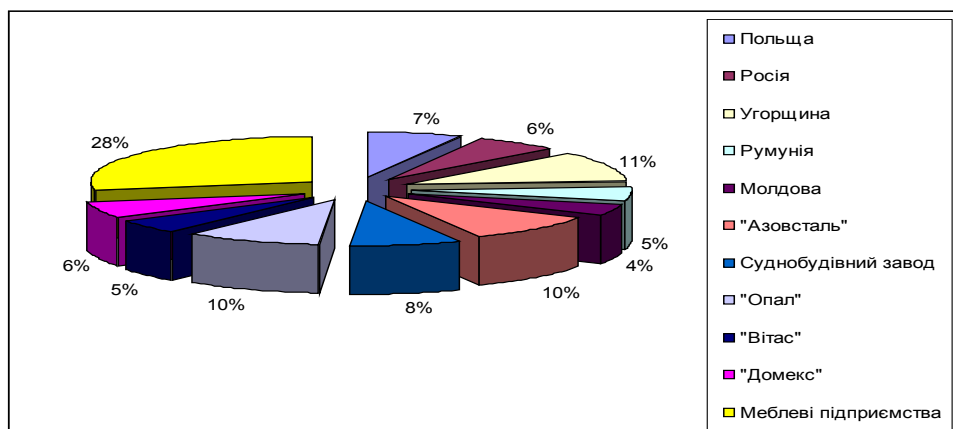

Рис. 1. Розподіл річних обсягів робіт за сегментами ринку збуту

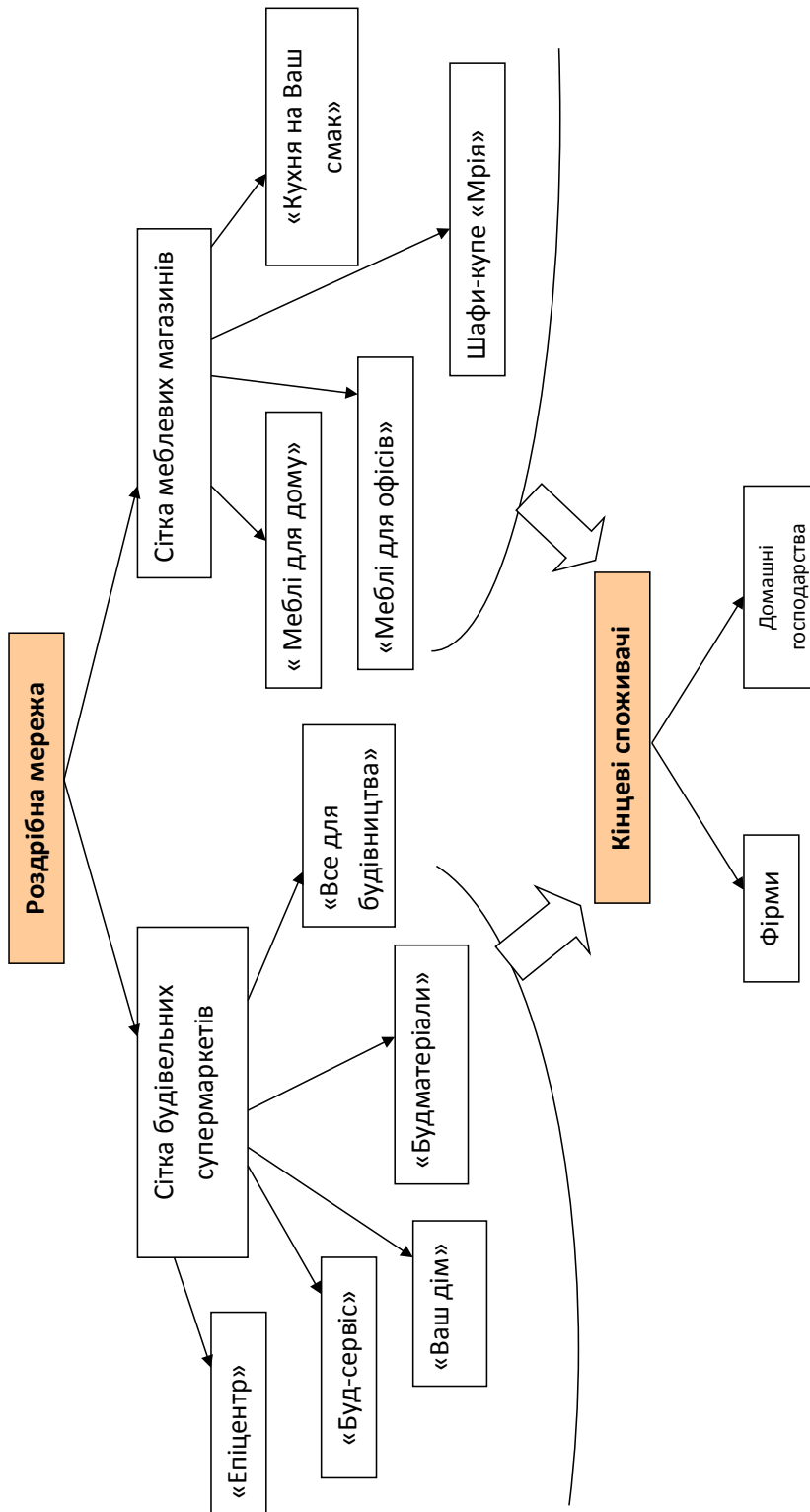

Рис. 2. Вдосконалення логістичного ланцюга

Таблиця 1

Вантажообіг та координати великих споживачів внутрішнього ринку

Споживачі	X, км	Y, км	Товарооборот, тис. пачок
«Азовсталь»	1014	168	11
Суднобудівний завод	664	265	12
«Вітас»	448	194	15
«Домекс»	903	165	9

Для деревообробної галузі резервами покращення виробничої логістики є:

1) збільшення часу роботи активної частини основних засобів. Це може бути досягнуто: ліквідацією позапланових та внутрішньозмінних простоїв; скороченням перебування обладнання в ремонті до мінімуму на основі вдосконалення організації ремонтних робіт та експлуатації обладнання; збільшенням міжремонтного періоду роботи обладнання шляхом його ефективного обслуговування; введенням в дію невстановленого обладнання і збільшенням частки діючого обладнання в складі всього наявного;

2) оптимальне завантаження техніки. Якщо збільшення екстенсивного навантаження має об'єктивну межу у вигляді календарного часу, то можливості росту інтенсивного використання обладнання практично не обмежені. Основні шляхи підвищення інтенсивного використання обладнання на підприємстві: ліквідація вузьких місць; швидкісні методи роботи; повніше забезпечення сировиною, ресурсами і необхідними матеріалами; застосування оптимальних режимів обладнання; раціональне використання виробничих площ;

3) розроблення та застосування заходів щодо поліпшення рівня логістичного сервісу; розширення збутових каналів; застосування маркетингових заходів щодо заохочення споживачів до придбання плити саме даного підприємства;

4) вдосконалення інформаційної логістичної системи.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, сьогодні не приходить доводити керівникам підприємств фірм і компаній необхідність організації служби логістики. В розподільчій логістиці потрібно: виділити кошти на перед- і після продажний сервіс; розширювати збутові

канали; заохочувати споживачів до придбання плити саме даного підприємства. На підприємстві потрібно вдосконалювати інформаційну логістичну систему. Для цього необхідно: організація комунікацій із клієнтами для досягнення бажаного рівня логістичного сервісу; координація логістичної діяльності у часі і просторі з метою оптимізування роботи підсистем логістичного ланцюга; контроль за виконанням замовлень та організація моніторингу за переміщенням ДСП та ламінованої плити.

Слід зауважити, що на плечі такої служби лягає рішення великої кількості завдань, головним з яких є:

1) організація логістичного управління на підприємстві чи фірмі;

2) управління матеріальними потоками в межах логістичної системи, до якої входить підприємство чи фірма.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Джонсон Джеймс, Вуд Дональд, Ф.Вордлоу, Дзніел, Л.Мерфи-мл., Поль Р. Современная логистика: Пер. с англ. – 7-е изд. – М.: Изд. дом «Вильямс», 2002. – 624 с.
2. Уотерс Д. Логистика: управление цепью поставок: Пер. с англ. – М.: ЮНИТИ, 2003. – 503 с.
3. Анникин Б.А. Логистика. – М.: ИНФРА – М., 1998. – 270 с.
4. Крикавський С.В. Логістичне управління. – Львів: НУ «Львівська політехніка», 2005. – 683 с.
5. Окландер М.А., Хромов О.П. Промислова логістика. – К.: Центр навч. літ-ри, 2004. – 222 с.
6. Костюк О.С. Засади ідентифікації ланцюга поставок у лісопромисловому ком-плексі // Економіка логістичних систем / Авторський колектив за наук. ред. Є. Крикавського та С. Кубіва. – Львів: НУ «Львівська політехніка», 2008. – 596 с.
7. Современные технологии управления промышленным предприятием / А.Э. Воронкова, А.В. Козаченко, С.К. Рамазанов, Л.Е. Хлапенев. – К.: Лібра, 2007. – 256 с.